

SYLABUS PRZEDMIOTU			
Nazwa przedmiotu	Etyka zawodu pielęgniarki/ Ethics in nursing		
Kategoria przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	C	
Kod przedmiotu			
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo		
Forma studiów:	Stacjonarne		
Poziom studiów:	Studia I stopnia		
Rok studiów:	I	Semestr studiów:	I
Liczba punktów ECTS	1,5		
Język wykładowy:	Polski		
Koordinator przedmiotu	dr n. med. Urszula Posmyk		
Prowadzący przedmiot	dr n. med. Urszula Posmyk		

LICZBA GODZIN W SEMESTRZE		
Forma zajęć	Liczba godzin w planie	Forma zaliczenia *wpisz symbol
Bezpośredni kontakt z nauczycielem akademickim:		
Wykład (W)	15	Z/O
Seminarium audytoryjne (SA)	10	Z
Godziny studenta:		
Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego (PW)	5	Z/O
Sumaryczna liczba godzin dla modułu	30	-
*Z-zaliczenie; Z/O-zaliczenie z oceną; E-egzamin		

INFROMACJE SZCZEGÓŁOWE	
Wymagania wstępne do przedmiotu	Wiadomości z zakresu biologii i języka polskiego na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej. Wiedza z zakresu socjologii, psychologii.
Cele i założenia przedmiotu	Uzyskanie przez studenta wiedzy i umiejętności stosowania uniwersalnych norm etycznych i personalistycznych zasad etycznych w zawodzie pielęgniarki.

<u>MODUŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ</u>

<u>Kod modułowego efektu uczenia się</u>	<u>Treść modułowego efektu uczenia się</u>	<u>Metody weryfikacji efektu uczenia się</u>
<u>WIEDZA</u>		
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:		
C.W12.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	odpowiedź ustna, przygotowanie prezentacji
C.W13.	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;	odpowiedź ustna, przygotowanie prezentacji
C.W14.	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;	odpowiedź ustna, przygotowanie prezentacji
C.W15.	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej.	odpowiedź ustna, przygotowanie prezentacji
<u>UMIEJĘTNOŚCI</u>		
W zakresie umiejętności student potrafi:		
C.U27.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej.	odpowiedź ustna, przygotowanie prezentacji, obserwacja 360*
<u>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</u>		
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:		
C.K1.	kierowania się dobrem pacjenta,	ocena nauczyciela, obserwacja 360*,
C.K2.	poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece,	ocena nauczyciela, obserwacja 360*,
C.K3.	okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	ocena nauczyciela, obserwacja 360*,
C.K4.	przejawiania empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	ocena nauczyciela, obserwacja 360*,
C.K5.	przestrzegania praw pacjenta;	ocena nauczyciela, obserwacja 360*,
C.K6.	zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;	ocena nauczyciela, obserwacja 360*,
C.K7.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki;	ocena nauczyciela, obserwacja 360*,
C.K9.	przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	ocena nauczyciela, obserwacja 360*,
C.K15.	systematycznej aktualizacji wiedzy zawodowej i kształtowania swoich umiejętności i kompetencji społecznych, dążenia do profesjonalizmu.	ocena nauczyciela, obserwacja 360*,

TREŚCI MERYTORYCZNE PRZEDMIOTU							
	Wykłady (W)						
	SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
	LICZBA GODZIN (L)	15	-	-	-	-	-

		RAZEM	15
semestr I			
LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się	
1.	Etyka a moralność. Etyka ogólna i zawodowa.	C.W12. – C.W15. C.U27. C.K1. – C.K7.C.K9. C.K15.	
2.	Humanistyczna etyka spolegliwego opiekuna	C.W12. – C.W15. C.U27. C.K1. – C.K7.C.K9. C.K15.	
3.	Deontologia pielęgniarstwa-indywidualna sytuacja podmiotu opieki	C.W12. – C.W15. C.U27. C.K1. – C.K7.C.K9. C.K15.	
4.	Historia etyki pielęgniarstwa: F. Nightingale – przyrzeczenie pielęgniarstwa. Rozalia Celak – wyzwanie dla pielęgniarek	C.W12. – C.W15. C.U27. C.K1. – C.K7.C.K9. C.K15.	
5.	Aksjologia etyki pielęgniarstwa. Prawo naturalne a prawo stanowione	C.W12. – C.W15. C.U27. C.K1. – C.K7. C.K9. C.K15.	
6.	Kodeks Etyki Zawodowej Polskiej Pielęgniarki i Położnej – funkcje kodeksów zawodowych. Karta Praw Pacjenta	C.W12. – C.W15. C.U27. C.K1. – C.K7. C.K9. C.K15.	
7.	Szczegółowa etyka pielęgniarki: zasady etycznego postępowania pielęgniarki	C.W12. – C.W15. C.U27. C.K1. – C.K7. C.K9. C.K15.	
8.	Podjęcie decyzji etycznych	C.W12. – C.W15. C.U27. C.K1. – C.K7. C.K9. C.K15.	
9.	Koncepcja człowieka a system etyczny. Dylematy etyczne pielęgniarek. Moralne aspekty prowadzenia dyskusji.	C.W12. – C.W15. C.U27. C.K1. – C.K7. C.K9. C.K15.	
10.	Pielęgniarka wobec problemów współczesnej medycyny – Bioetyka personalistyczna a utylitarystyczna. Antropologia redukcjonistyczna - koniunkturalna a integralna	C.W12. – C.W15. C.U27. C.K1. – C.K7. C.K9. C.K15.	
11.	Człowiek istota cierpiąca. Sens choroby, sens cierpienia.	C.W12. – C.W15. C.U27. C.K1. – C.K7. C.K9. C.K15.	

	Seminarium audytoryjne (SA)						
	SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
	LICZBA GODZIN (L)	10	-	-	-	-	-
RAZEM	10						

semestr I			
LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się	
1.	Rozwój moralny człowieka. Kształtowanie sumienia	C.W12. C.W15. C.U27. C.K1. C.K7. C.K9. C.K15.	
2.	Deklaracja Praw Człowieka i Dziecka	C.W12. C.W15. C.U27. C.K1. C.K7. C.K9. C.K15.	
3.	Pielęgniarka wobec decyzji moralnych dotyczących m.in.: ochrony życia ludzkiego, aborcja, in vitro, eutanazja.	C.W12. C.W15. C.U27. C.K1. C.K7. C.K9. C.K15.	
4.	Transplantacja narządów, tkanek, komórek, inżynieria genetyczna. Eksperymenty medyczne na człowieku	C.W12. C.W15. C.U27. C.K1. C.K7. C.K9. C.K15.	
5.	Etyka w badaniach naukowych.	C.W12. C.W15. C.U27.	

		Praca własna (PW)						
		SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
		LICZBA GODZIN (L)	5	-	-	-	-	-
		RAZEM	5					
semestr I								
LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się						
1.	Wybrane zagadnienia z zakresu dylematów moralnych z zakresu diagnostyki, leczenia i opieki nad chorym w chorobie, niepełnosprawności i umierającym.	C.W12. C.W15. C.U27.						
Metody/narzędzia dydaktyczne								
<ul style="list-style-type: none"> Wykład konwersatoryjny Wykład multimedialny Dyskusja Pokaz Omówienie 								
SPOSOBY OCENY:								
F - Formułująca								
P - Podsumowująca								
Zaliczenie każdej z form zajęć przedmiotu stanowi podstawę do zaliczenia na ocenę przedmiotu.								
F1. Obecność na zajęciach								
F2. Aktywność na zajęciach i/lub odpowiedź ustna								
F3. Ocena wykonanego zadania - mini-CEX (mini-clinical examination)								
F4. Ocena pracy pisemnej i/lub ocena odpowiedzi ustnej/pisemnej na 3 pytania								
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA								
Forma aktywności		Liczba godzin						
Godziny kontaktowe z nauczycielem		35						
Nakład pracy studenta		5						
suma		40						
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		1,5						

ZALICZENIE PRZEDMIOTU - PRZEDMIOT KOŃCZY SIĘ ZALICZENIEM NA OCENĘ	
Wykład (W)	<p>Zasady obecności studenta na wykładach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach.</p> <p>Podstawę do uzyskania zaliczenia (zal) stanowi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; - F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna. <p>P - ustalenie zaliczenia z wykładów odbywa się na podstawie obecności i aktywności studenta na zajęciach</p>

	<p><u>Brak zaliczenia (nzal) stanowi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność mniej niż 90%, • bierny udział w wykładzie, <p>naganna postawa (brak respektowania czasu trwania wykładu, zajmowanie się sprawami innymi, nie związanymi z wykładem: śledzenie stron internetowych, używanie telefonu komórkowego, czytanie książki itp., przejawianie</p> <p><u>Brak zaliczenia (nzal) stanowi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność mniej niż 90%, • bierny udział w wykładzie, • naganna postawa (brak respektowania czasu trwania wykładu, zajmowanie się sprawami innymi, nie związanymi z wykładem: śledzenie stron internetowych, używanie telefonu komórkowego, czytanie książki itp., przejawianie zachowań zmuszających wykładowcę do przerwania wykładu) • uzyskanie oceny niedostatecznej z odpowiedzi ustnej/pisemnej na wylosowane 3 pytania.
Seminarium audytoryjne (SA)	<p><u>Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę (Z/O) stanowi:</u></p> <p>Zasady obecności studenta na ćwiczeniach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach.</p> <ul style="list-style-type: none"> - F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; - F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna; - F3 ocena wykonanego zadania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny umiejętności, wykonane przez studenta w czasie trwania ćwiczeń - Mini-CEX (mini-clinical examination). <p>P - ustalenie zaliczenia z ćwiczeń odbywa się na podstawie uzyskania zaliczenia ocen częściowych.</p>
ZALICZENIE KOŃCOWE z przedmiotu	<p>Warunki zaliczenia przedmiotu stanowią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie zaliczenia z wykładów, • uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń. <p>Forma zaliczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ kolokwium pisemne, test jednokrotnego wyboru, zdań niedokończonych, pytań otwartych i półotwartych.

<u>KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ /PISEMNEJ (F)</u>			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15

2.	Aktualność wiedzy z zakresu poruszanego tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8
KRYTERIA OCENY PRACY PISEMNEJ (F)			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
KRYTERIA		Liczba punktów		
Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.		0-5	bardzo dobry	19-20
Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.		0-5	dobry plus	17-18
Zachowanie prawidłowej struktury.		0-3		
Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.		0-3	dobry	15-16
Wybór właściwej literatury.		0-2	dostateczny plus	13-14
Estetyka pracy.		0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY PREZENTACJI			Skala ocen prezentacji w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści, zrozumienie tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy z zakresu poruszanego tematu.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3		
4.	Spójność pracy.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi	
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi	
dobry (4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi	
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi	

WYKAZ LITERATURY	
LITERATURA PODSTAWOWA	
1.	Wrońska I i Mariański J. (red.), Etyka w pracy pielęgniarskiej: podręcznik

	dla studentów i absolwentów wydziału pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych, praca zbiorowa pod red. Ireny Wrońskiej i Janusza Mariańskiego, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2003.
2.	Konstańczak S.: Etyka pielęgniarstwa. Wydawnictwo Difim, Warszawa 2010.
3.	Nowak P. Etyka, śmierć i transplantacje. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2019.
4.	V. E. Frankl, Człowiek w poszukiwaniu sensu życia, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2009.
5.	Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej.
6.	Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych. Wartości moralne, etyczne i odpowiedzialność w pracy pielęgniarki i położnej - materiały konferencyjne. Warszawa 2006, wyd.1
7.	Fray S. T., Johnstone M., J.: Etyka w praktyce pielęgniarstwa. Zasady podejmowania decyzji etycznych. Wydawnictwo Makmed, Warszawa-Lublin 2009.
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	
1.	K. Wojtyła, Elementarz etyczny, Drukarnia Tumskia, Wrocław 2000.
2.	Krzyżanowska-Łagowska U., Wartości duchowe w etosie pielęgniarstwa: duchowość, humanizm, profesjonalizm, holizm, Wydawnictwo AD VOCEM im. prof. Marka Sycha, Kraków 2005.
3.	Przewodnik – Bioetyka dla młodych, Międzywydziałowy Instytut Bioetyki UPJPII Kraków 2015.
4.	Czasopisma: Magazyn Pielęgniarki i Położnej Pielęgniarstwo XXI wieku Problemy Pielęgniarstwa Magazyn „Głos dla życia” Służba Życiu - Polskie Stowarzyszenie Obrońców Życia

Podpis koordynatora przedmiotu/MODUŁU:
